

Ljubljansko barje, Slovenija. Foto: Maša Šorn

VIZUALIZACIJSKE TEHNIKE IN SODELOVANJE Z JAVNOSTJO

UPORABA DIGITALNIH ORODIJ V PROCESU VKLJUČEVANJA JAVNOSTI

Razvoj krajine je izjemno večplasten. Glede na vodilno filozofijo projekta VITALNE KRAJINE ni odvisen le od strokovnega znanja načrtovalcev, arhitektov in ostalih strokovnjakov; temveč tudi kmetje, regijske interesne skupine in "navadni prebivalci" v tem primeru štejejo kot strokovnjaki, saj v tem prostoru živijo in delajo. Ključno sporočilo projekta je torej: **vitalizirajmo naše krajine! Vsak posameznik je sestavni del svoje lokalne krajine in njenega razvoja. Prihodnost krajin je v naših rokah!**

Toda kako bolj učinkovito vključiti ljudi z različnimi stopnjami predznanja in drugačnimi stališči v proces sodelovanja javnosti pri postopku načrtovanja in pri novih razvojnih projektih? Kako zagotoviti zadovoljivo kakovost participacije in produktivno kulturo javne razprave? Uporaba novih oblik digitalnih orodij za vizualiziranje krajskih sprememb bo lahko v procesu vključevanja javnosti pomagala pri iskanju primernih in sprejemljivih rešitev na področju trajnostnega razvoja krajin.

Prav zato je razvoj in kvalitetna izvedba digitalnih orodij za vizualizacijo sprememb v krajini eden od ključnih ciljev projekta VITALNE KRAJINE. Tokratna izdaja spletnih Novic je namenjena predstavitvi s tem povezanim projektним dejavnostim in opisu nekaterih drugih načinov vizualizacije krajine. Poleg tega so v tej številki Novic predstavljeni najnovejši rezultati projekta in prihajajoče dejavnosti. Na strani 4 si lahko preberete podrobnejšo predstavitev projektne partnerja PP2 - Zavoda za varstvo kulturne dediščine Saška-Anhalt. Za več informacij si oglejte našo spletno stran www.vital-landscapes.eu ali pa nam pišite.

Ob koncu leta Vam želimo mirne Božične praznike. Zahvaljujemo se vsem, ki ste podpirali naše prve korake v okviru projekta VITALNE KRAJINE in se veselimo nadaljnega sodelovanja v letu 2011 in še naprej!

Jörn Freyer & Burkhardt Kolbmüller (koordinatorja)

SODOBNE TEHNIKE VIZUALIZACIJE SPREMOMB V KRAJINI

MEDNARODNA DELAVNICA V KRAKOWU (PL) 27.-28. SEPTEMBRA 2010

Razvoj krajine je zelo kompleksen proces, ki vključuje veliko akterjev in se spopada z različnimi in velikokrat nasprotujočimi si (ekonomskimi, finančnimi, itd) interesi. Četudi je organizirana javna razprava o razvojnih možnostih (kar je v praksi zelo redko), si veliko udeležencev zaradi pomanjkanja informacij ali pomanjkljive domišljije sami ne morejo v popolnosti predstavljati končnega rezultata različnih scenarijev. Povrh tega pa že sama zapletenost planerskih dokumentov pogosto odvrne ljudi, da bi izkoristili morebitno priložnost za javno izražanje svojega mnenja.

Z namenom izboljšanja omenjenega stanja, si v projektu VITALNE KRAJINE prizadevamo za razvoj sodobnih vizualizacijskih orodij, ki bi lahko spodbudila participacijo in pripomogla k učinkovitejšem vključevanju javnosti v proces krajinskega planiranja. Seveda se na trgu že nahaja veliko različnih rešitev in pristopov, od 2D do 3D vizualizacije, statičnih do dinamičnih modelov, z možnostjo interakcije ali brez, itd. Prav tako je tudi razpon cenovnih razredov, tehnoloških zahtev in stopenj zapletenosti postopka priprave podatkov izjemno širok.

Delavnica na Krakovski Agronomski Univerzi (27-28/09/2010) je bila posvečena razpravi o obstoječih rešitvah in iskanju najbolj primerne programskega orodja v skladu s cilji projekta.

Na delavnici so bila izpostavljena naslednja vprašanja:

- Katera orodja so trenutno dostopna na trgu in kakšne so njihove prednosti in slabosti?
- Katere rešitve so primerne za uporabo v procesu

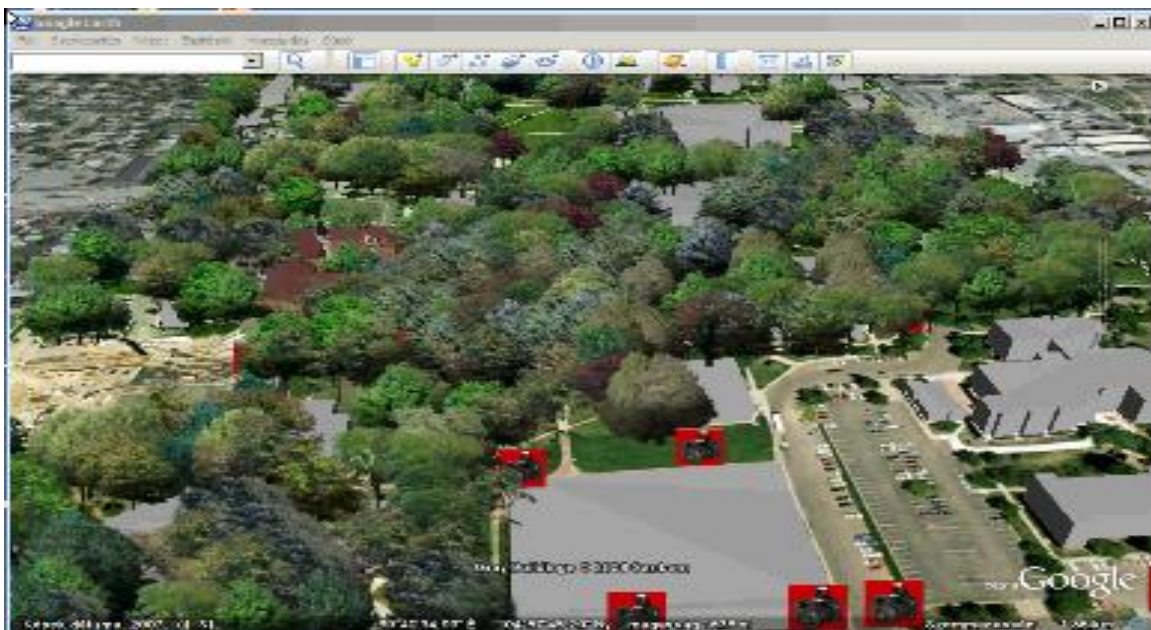
vključevanja javnosti na manjših območjih (na primer v vaseh) glede na omejitve sredstev in izvajalcev (na primer zbiranje podatkov)?

- Katera vizualizacijska orodja najbolje komunicirajo z laiki (kot so npr. regionalni interesenti in "navadni ljudje")?

Na podlagi teh vprašanj so strokovni sodelavci iz PP6 in PP7 določili naslednje specifične pogoje, ki jih mora izpolnjevati uspešna vizualizacija v sklopu procesa vključevanja javnosti:

- spletna aplikacija (brez dodatne programske opreme, le s pomočjo internetne povezave)
- prost prikaz podatkov (brez dodatnih stroškov za uporabnika)
- enostavna uporaba (brez dodatnega znanja)
- hitro 3D renderiranje, detajlni prikaz objektov, foto-realistični prikaz
- interaktivnost
- obdelava velikih območij (krajine)
- modeliranje terena (učinkovita 3D vizualizacija)
- objekti v krajini (zmožnost obdelave 3D objektov)
- prikaz prej/potem in različnih scenarijev (z namenom prikaza sprememb v krajini)
- omogočen uvoz podatkov iz GIS in CAD programov (brez dodatnega formatiranja in pretvorbe datotek)

Po primerjavi lastnosti, cen in kompleksnosti različnih programskih orodij (glejte primerjalno tabelo na naslednji strani), je bil glede na zahteve projekta VITALNE KRAJINE za najustreznejšega izbran GoogleEarth. V naslednjem koraku bo program natančneje testiran v okviru različnih pilotnih projektov.

Zahteve	VNS	Land-Sim3D	Terra-gen	Gene-sisIV	ArcGIS	Bing	Lande Xplore	Gogle Earth
Spletna aplikacija	O	O	O	O	X	X	X	X
Prost prikaz podatkov	X	O/X	O	X	X	X	X	X
Enostavna uporaba	O	O						X
Podroben 3D renderski prikaz	X	X	O	O	X	O/X	X	X/O
Hitro 3D renderiranje	O/X	X	O	O	O	X	O	X
Detajlni prikaz objektov	X	X	X	X	X	X/O	X	X/O
Interaktivnost	X/O	X/O	O	O	X	X	O/X	X
Obdelava velikih območij	O	X	O	O	X	X	O	X
Modeliranje terena	X	X	X	X	X/O	X	X	X
2D/3D	X	X	X	X	X/O	X	X	X
Objekti v krajini	X	X	X	X	X/O	X	X	X
Prikaz scenarijev in prej/potem	X	X	O	O	X	O	X/O	X/O
Uvoz podatkov iz GIS in CAD	X	X	X/O	X/O	X	X	X/O	X

Primerjava značilnosti različnih programskih orodij za participativno krajinsko planiranje

SODOBNE OBLIKE VIZUALIZACIJE

PRISTOPI IN PROJEKTI

Da bi se izognili iskanju tople vode, smo v projektu VITALNE KRAJINE stopili v stik z obstoječimi projekti, ki se že ukvarjajo z vizualizacijo krajine v okviru procesa javne participacije. Izbrali smo primere nekaterih najbolj zanimivih pristopov:

VISULANDS

V Zürškem ETH (CH) so v okviru projekta VISULANDS analizirali želje prebivalcev in cilje zemljiških gospodarjev glede bodoče rabe prostora z namenom izdelave vizualizacijskega orodja, ki bo olajšal sodelovanje z javnostjo procesu upravljanja krajine.

http://lrg.ethz.ch/visulands/fs_visulands.html

VIRTUALNO KRAJINSKO GLEDALIŠČE

Virtualno krajinsko gledališče, ki ga je razvil Raziskovalni Inštitut za Rabo prostora Macaulay v Aberdeenu (UK), je mobilni projekcijski prostor, v katerem se obiskovalci lahko 'potopijo' v računalniške modele svojega lokalnega območja in raziskujejo krajino v preteklosti, sedanjosti in prihodnosti.

www.macaulay.ac.uk/landscapes/

MODELIRANJE KOPENSKIH SISTEMOV

Raziskovalni center Helmholtz v Leipzigu (DE) razvija orodja za modeliranje s poudarkom na vizualizaciji kompleksnih okoljskih podatkov in procesov ter upravljanjem podatkovnih baz.

www.ufz.de/index.php?en=17870

PLUREL

Projekt PLUREL, ki ga financira 6. Okvirni Program, izvaja pa Univerza v Københavnu (DK), se posveča razvoju novih orodij za planiranje in napovedovanje trendov, ki so nepogrešljiva za razvoj trajnostnega odnosa med podeželjem in krajino.

Raba Wyzna, Poljska

PROJEKTNE NOVICE

OBNOVLJENA SPLETNA STRAN

Spletna stran projekta je bila nedavno obnovljena in obogatena z dodatnimi informacijami o varstvu in vizualizaciji krajine (www.vital-landscapes.eu).

LETAK IN BROŠURA PRIPRAVLJENA

V skladu z delovnim načrtom je projekt VITALNE KRAJINE izdal letak o projektu in informativno brošuro, ki sta na voljo tako na spletni strani in v tiskani obliki.

SREČANJE V BRATISLAVI

Naslednje srečanje projektnih partnerjev VITALNIH KRAJIN bo potekalo med 17. in 18. marcem 2011 v Bratislavi (SK), organiziral pa ga bo Geografski Inštitut Slovaške Akademije Znanosti. Poleg predstavitve pilotnih projektov PP4 bo delovna skupina WP3 v sklopu delavnice odprla razpravo na temo o vrednotenju že izvedenih projektov.

EKSKURZIJA V SLOVENIJO

Mednarodna ekskurzija na Ljubljansko barje (pilotno območje PP8) bo potekala 5. in 6. maja 2011.

PP2: ZAVOD ZA KULTURNO DEDIŠČINO SAŠKA-ANHALT

DELAMO Z LJUDMI, ZA LJUDI

Zavod za Kulturno Dediščino Saška-Anhalt je vodilna nevladna organizacija na področju varstva dediščine, dokumentiranja krajine, proučevanja folklorne in regionalne zgodovine v deželi Saška-Anhalt v osrednji Nemčiji. Ustanovljen je bil leta 1990, podpira pa ga regionalno ministrstvo za kulturo. Zastopa številne lokalna in regionalna varstvena združenja in projekte. Glavnina dela se izvaja na naslednjih področjih:

- spomeniško varstvo
- regionalna in lokalna zgodovina
- tradicionalna in sodobna kultura
- umetnost in glasba
- varstvo kulturne krajine in narave
- regionalni jeziki in dialekti

Zavod za Kulturno Dediščino Saška-Anhalt med drugim organizira tudi konference in delavnice, izobraževanja, razstave in kulturne dogodke. Veliko pozornost usmerjajo v delo z otroci in s civilno družbo. Zavod je partner v številnih regijskih, državnih in mednarodnih projektih.

V okviru projekta VITALNE KRAJINE je Zavod za varstvo kulturne dediščine Saška-Anhalt odgovoren za izvedbo naslednjih delovnih nalog:

- Razvoj / adaptacija spletnega portala geopozicioniranih prvin kulturne krajine
- Priprava zglednega primera vizualizacije sprememb v krajini in krajinskega razvoja s pomočjo digitalizacije historičnih zemljevidov iz različnih zgodovinskih obdobj
- Organizacija mednarodnih strokovnih ekskurzij za lokalne interesente z namenom predstavitve primerov dobre prakse krajinskega razvoja v sodelujočih regijah
- Izobraževanje vodičev po kulturni krajini v skladu z evropskimi standardi in razvoj učnega načrta, primernege za vse države članice Evropske Unije

Kontakt:

Heritage Association Saxony-Anhalt
Magdeburger Straße 21
06112 Halle / Saale (DE)
Dr. Annette Schneider
schneider@lhbsa.de
www.lhbsa.de

IMPRESUM

ZALOŽNIK
Landgesellschaft
Sachsen-Anhalt mbH
Land Company Saxony-Anhalt,
Magdeburg (DE)
+49 391 73 61 730
freyer.i@lgsa.de

UREDNIKA
Jörn Freyer
Burkhardt Kolbmüller